

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania A. spółka jawna
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
z udziałem zainteresowanego D. S.
o ustalenie podstawy wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 września 2022 r.,
skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 3 marca 2021 r., sygn. akt III AUa 497/20, III AUz 113/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od A. Spółki jawnej z siedzibą w S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 1.800,00 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., decyzją z 22 listopada 2019 r. Nr [...], wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 38 ust. 1, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz art. 8 ust. 2a, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustalił podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i

zdrowotne M. T. z tytułu umowy o pracę u płatnika składek „A.” Spółka Jawna za okresy wskazane w tej decyzji. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że praca wykonywana przez ubezpieczonego M. T., na podstawie umowy zlecenia zawartej z L. S.A. przekształconego następnie w C. S.A., świadczona była na rzecz pracodawcy, z którym pozostawał w stosunku pracy. Umowa wykonywana była w punkcie sprzedaży „A.”, na sprzęcie płatnika, w ramach obowiązującego czasu pracy. Określając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, organ rentowy uwzględnił zatem również przychód z tytułu umowy zlecenia.

Identyczne stanowisko zajął Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. w decyzji z 22 listopada 2019 r. Nr [...]1, na mocy której ustalił podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne D. S. oraz w decyzji z 22 listopada 2019 r. Nr [...]2, na mocy której ustalił podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne P. K. - z tytułu umowy o pracę u płatnika składek „A.” Spółka Jawna w S. za okresy wskazane w tych decyzjach. Również w tych przypadkach praca wykonywana przez ubezpieczonych P. K. i D. S., na podstawie umowy zlecenia, zawartej z L. S.A. przekształconego następnie w C. S.A., świadczona była na rzecz pracodawcy, z którym pozostawali w stosunku pracy a umowa wykonywana była w punkcie sprzedaży „A.”, na sprzęcie płatnika, w ramach obowiązującego czasu pracy. Określając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne organ rentowy uwzględnił zatem również przychód z tytułu tych umów zlecenia.

Na skutek odwołania A. Spółka jawna w S. od wskazanych wyżej decyzji, Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 19 czerwca 2020 r. oddalił odwołania oraz obciążył odwołującą się spółkę kosztami postępowania. W uzasadnieniu swojego stanowiska Sąd Okręgowy ustalił, że w przedmiotowej sprawie zachodzą podstawy do zastosowania przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Przeprowadzone bowiem postępowanie dowodowe wykazało, że uczestnicy, w ramach umów zlecenia zawartych z L. S.A. (a następnie C. S.A.), wykonywali czynności, które skutkowały tym, że to ich pracodawca uzyskiwał rezultaty ich pracy i związane z tym wymierne finansowe korzyści, zyskiwał bowiem większą sprzedaż swoich towarów, a także otrzymywali wynagrodzenie umówione w ramach umowy o

współpracę zawartą z bankiem. Rezultaty wykonywania zleceń przez swoich pracowników na rzecz banku osiągał też bank - partner „A.” Spółka Jawna. Skutkiem uznania takich osób za pracowników jest objęcie ich obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym, rentowym, chorobowym, wypadkowym i zdrowotnym, tak jak pracownika. Sąd I instancji zwrócił także uwagę, że w umowach zlecenia przewidziano skutek automatycznego ich wygaśnięcia w przypadku ustania stosunku pracy zleceniobiorcy z odwołującą spółką lub rozwiązania umowy o współpracę powoda z jego partnerem - bankiem, co pozwala przyjąć, że umowy zlecenia zostały celowo tak skonstruowane, aby nie miały bytu samoistnego - tj. aby były ściśle powiązane z umowami o pracę.

Na skutek apelacji odwołującego A. Spółka jawna w S. i zażalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 19 czerwca 2020 r., Sąd Apelacyjny w Białymstoku, wyrokiem z dnia 3 marca 2021 r., oddalił zarówno apelację jak i zażalenie oraz obciążył odwołującą się spółkę kosztami postępowania apelacyjnego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy miał rację, że do stanu faktycznego sprawy musiał znaleźć zastosowanie art. 8 ust. 1 i 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń, który rozszerza definicję pracownika dla celów ubezpieczeniowych i za pracownika uważa nie tylko osobę pozostającą w stosunku pracy w rozumieniu art. 22 k.p., ale także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Tym samym, zdaniem Sądu II instancji, odwołująca spółka jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne oraz zdrowotne z tytułu umowy zlecenia zawartej między ubezpieczonym i bankiem. Sąd Apelacyjny oddalił również zażalenie pełnomocnika organu rentowego - nie budziło bowiem wątpliwości, że w rozpoznawanej sprawie istniały podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c., w świetle którego, w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W skardze kasacyjnej z dnia 24 maja 2021 r. pełnomocnik A. Spółka jawna w S. zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w części tj. w zakresie pkt I (oddalenie apelacji) i pkt III (koszty), zarzucając naruszenie prawa materialnego, w szczególności art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez błędną wykładnię przedmiotowego przepisu, polegającą na uznaniu że „wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy” są również czynności informacyjno - marketingowe świadczone przez ubezpieczonych na rzecz jednego z banków, w sytuacji gdy płatnik posiadał zawarte umowy o współpracy z kilkoma bankami, dotyczące wykonywania czynności faktycznych związanych z działalnością banków, w zakresie zawierania umów o kredyt konsumencki na rzecz klientów płatnika, a warunki tych umów były zbliżone, a więc bez znaczenia dla płatnika było z którym bankiem klient podpisze umowę. Wskazując na powyższe wniesiono o:

- przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. z uwagi na fakt, iż istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości,

- uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 marca 2021 r. w zakresie pkt I i III oraz postanowienia Sądu Okręgowego w Suwałkach Wydział I Cywilny z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie sygn. akt I Ca 6/20 oraz wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie sygn. akt III U 171/20 i uchylenie zaskarżonych decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oddział w B. decyzji z dnia 19 listopada 2019 r. znak: [...]2, [...]1, [...],

- zasądzenie od organu na rzecz płatnika kosztów postępowania wg. norm przepisanych,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 marca 2021 r. w sprawie sygn. akt III AUa 497/20 w zakresie pkt I i III i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania oraz o zasądzenie od Organu na rzecz Płatnika kosztów postępowania wg. norm przepisanych.

Zdaniem skarżącej w niniejszej sprawie do czynienia mamy z zaistnieniem potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, tj. art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W orzecznictwie sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego kilkakrotnie została wskazana definicja zwrotu „wykonuje pracę na rzecz pracodawcy”. Biorąc pod uwagę wskazane w skardze orzeczenia, zdaniem skarżącej przyjąć należy, że pod pojęciem „wykonuje pracę na rzecz pracodawcy” należy rozumieć pracę, która wykonywana jest w przebiegu realizacji stosunku prawnego łączącego pracodawcę z podmiotem będącym zleceniodawcą lub zamawiającym dzieło, której rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca i w rezultacie której pracodawca korzysta z wymiernych rezultatów tej pracy. Norma art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wymaga wykładni w zakresie stwierdzenia czy pojęcie „wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy” zastosowanie ma także do stanów faktycznych, gdy praca wykonywana jest w przebiegu realizacji stosunku prawnego łączącego pracodawcę z podmiotem będącym zleceniodawcą, lecz beneficjentem tej pracy jest zarówno zleceniodawca (będący beneficjentem bezpośrednim), jak i pracodawca (będący beneficjentem pośrednim) oraz z wymiernych rezultatów korzysta zarówno zleceniodawca (korzystając z rezultatów zawarcia umowy kredytowej), jak i pracodawca (korzystając z rezultatów zawarcia umowy sprzedaży towaru).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o:

- sprawdzenie przez Sąd II instancji wartości przedmiotu zaskarżenia wskazanej przez pełnomocnika Odwołującego w skardze kasacyjnej z uwagi na to, że pomimo formalnego połączenia spraw dotyczących odwołań od decyzji dotyczących zainteresowanych nie uzasadnia sumowania wartości przedmiotu zaskarżenia w połączonych sprawach, a niniejsza sprawa jest sprawą o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w której dopuszczalność skargi kasacyjnej uzależniona jest od tego, aby wartość przedmiotu zaskarżenia przekraczała 10.000 zł.

- odrzucenie skargi kasacyjnej odwołującego w części dotyczącej decyzji o podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne Pana M. T. jako

niedopuszczalnej z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia niższą niż 10.000 zł (5.787 zł).

- odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej odwołującego się do rozpoznania z uwagi na fakt, iż nie zachodzi w tej sprawie potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. ani żadna inna podstawa uzasadniająca przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania,

Na wypadek nieuwzględnienia wniosku o odrzucenie skargi kasacyjnej w zakresie dotyczącym podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne Pana M. T. oraz przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wnoszę o oddalenie skargi kasacyjnej odwołującego się jako bezzasadnej oraz zasądzenie od odwołującego się na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku odrzucił skargę kasacyjną w stosunku do zainteresowanych: P. K. i M. T..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Artykuł 398⁹ § 1 k.p.c. zawiera enumeratywny katalog przyczyn kasacyjnych, których wystąpienie warunkuje przyjęcie skargi do rozpoznania. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę w razie ziszczenia się co najmniej jednej z przesłanek w postaci: wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego, dostrzeżenia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wystąpienia prawdopodobieństwa ziszczenia się przyczyny nieważności postępowania, jak również w wypadku oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Wbrew twierdzeniom strony skarżącej w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z potrzebą wykładni budzących poważne wątpliwości przepisów prawnych. W przypadku powołania się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., skarżący ma obowiązek nie tylko określić przepisy wymagające wykładni, ale także wskazać poważne wątpliwości

interpretacyjne związane z ich stosowaniem wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości bądź rozbieżności w orzecznictwie sądów. Należy przy tym podkreślić, że chodzi o rozbieżności w wykładni, a nie w stosowaniu prawa (postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 lutego 2014 r., III SK 62/13, Legalis; z 5 grudnia 2013 r., III SK 25/13, Legalis). Sąd Najwyższy przyjął, że wątpliwości interpretacyjne lub rozbieżności w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. należy opisać, wskazując argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych. Trzeba też przedstawić własną, odpowiednio uzasadnioną, propozycję interpretacji powołanych przepisów, a także wpływ tej wykładni na rozstrzygnięcie sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2014 r., III CSK 33/13, Legalis, K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Wyd. 11, Warszawa 2022). Wątpliwości interpretacyjne powinny mieć uniwersalny charakter. Potrzeba wykładni przepisów budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie oznacza sytuację, w której w sprawie występuje kwestia o niejasnym charakterze będąca źródłem istotnych wątpliwości lub różnic zdań w orzecznictwie mająca znaczenie dla oceny dochodzonego roszczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 czerwca 2004 r., V CK 344/04, Legalis; z 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, Legalis; z 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, Legalis, T. Zembrzusi, Skarga, s. 431 i n.; E. Gapska, Przedsąd, s. 31).

Sąd Najwyższy dokonywał już wielokrotnie wykładni wskazywanego przez skarżącą przepisu art. 8 ust 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ostatnio w sposób kompleksowy w uchwałach z dnia 26 sierpnia 2021 r. w sprawach o sygn. III UZP 3/21 (Legalis nr 2601864) oraz sygn. III UZP 6/21 (Legalis nr 2601863). Przepis ten stanowi, że za pracownika, w rozumieniu tej ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń

społecznych poza sferę stosunku pracy. Z końcowej części tego przepisu – w powiązaniu z szeregiem przepisów prawa ubezpieczeń społecznych i z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego – wynika, że to pracodawca, na skutek uznania dla celów ubezpieczeń społecznych za pracownika również osoby wykonującej pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z podmiotem trzecim, jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje ona pracę na rzecz swojego pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu takiej umowy cywilnoprawnej (od podstawy wyznaczanej przychodem uzyskanym przez pracownika z umowy zlecenia). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do uchwały w sprawie III UZP 3/21 podkreślił, że istotny dla zrekonstruowania normy prawnej, wynikającej z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, zwrot „wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy”, użyty w odniesieniu do pracy świadczonej przez pracownika na podstawie umowy zawartej z osobą inną niż pracodawca, wymaga uwzględnienia w każdej indywidualnej sprawie kontekstu faktycznego, który ma (może mieć) istotne znaczenie dla wykładni tego przepisu z uwagi na jego nieostre brzmienie, które skłania do stosowania wykładni celowościowej w szerszych granicach niż w innych kategoriach spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych. W praktyce stosowania tego przepisu występują sytuacje, w których organy władzy publicznej, przede wszystkim Zakład Ubezpieczeń Społecznych, podejmują decyzje o przypisaniu pracodawcy obowiązków płatnika składek, mimo że pracownik wykonywał świadczenie na rzecz innego podmiotu niż pracodawca, a tylko układ stosunków faktycznych, niekiedy nieobjętych zamiarem ani wiedzą pracownika i jego pracodawcy sprawił, że efekt tego świadczenia w całości lub w części trafił do pracodawcy. Na ten kontekst faktyczny zwraca się uwagę w wielu orzeczeniach Sądu Najwyższego (por. wyrok z 17 stycznia 2019 r., II UK 477/17, OSNP 2020 nr 2, poz. 16). W orzecznictwie przyjmuje się, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy pracownik zawiera ze swoim pracodawcą umowę cywilnoprawną na dodatkową pracę na jego rzecz, obok lub ponad dotychczasowe pracownicze zatrudnienie. Przepis ten obejmuje swym zakresem także sytuację, w której pracownik w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, a zatem gdy pracownik świadczy pracę na

rzecz swojego pracodawcy także na podstawie umowy zawartej z innym podmiotem (wyrok Sądu Najwyższego z 16 maja 2014 r., II UK 444/13, LEX nr 1508967). W wyroku z 7 lutego 2017 r., II UK 693/15 (LEX nr 2238708) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że „praca wykonywana na rzecz pracodawcy” to praca, której pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem, bez względu na formalną więź prawną łączącą pracownika z osobą trzecią. Niezależnie od rodzaju wykonywanych czynności przez pracownika wynikających z umowy zawartej z innym podmiotem oraz bez względu na tożsamość rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią, przesłanką wystarczającą do zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, który jest wynagradzany przez osobę trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy w ramach umowy łączącej pracodawcę z innym podmiotem. Podobnie Sąd Najwyższy orzekł w wyroku z 3 października 2017 r., II UK 488/16 (LEX nr 2361596). Natomiast w wyroku z 17 stycznia 2019 r., II UK 477/17 (OSNP 2020 nr 2, poz. 16) Sąd Najwyższy stwierdził, że zleceniobiorca wykonuje pracę „na rzecz pracodawcy” i podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownik, jeżeli czynności wykonywane na rzecz zleceniodawcy, którego jedynym współnikiem jest pracodawca zleceniobiorcy, przynoszą jakąkolwiek korzyść temu pracodawcy. Spełnienie przesłanki z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w postaci „wykonywania pracy na rzecz pracodawcy”, oznacza więc możliwość wykorzystania przez pracodawcę w przyszłości korzyści pośrednich, będących efektem pracy pracownika. Pojęcie korzyści nie powinno być przy tym rozumiane statycznie, jako bezpośredni w danym momencie konkretny efekt działań pracownika, realizowany w „trójkącie umów” (umowa o pracę, umowa zlecenia, umowa o współpracy między pracodawcą i zleceniodawcą). Należy przypisać jej opcję dynamiczną, przez autonomiczne rozumienie korzyści, które w momencie rozpoczęcia działań nie są jeszcze widoczne, jednak mogą się ujawnić w przyszłości. Odnoszenie pojęcia „wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy” do rezultatu pracy jest niewątpliwie prawidłowe, co zresztą podkreślono w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r., II UZP 6/09. Chodzi więc o przysparzanie korzyści pracodawcy, które należy rozumieć nie tylko jako rzeczywisty zysk już w momencie świadczenia pracy przez pracownika, lecz

oceniać przez pryzmat potencjalnych zysków (spodziewanych, wysoce prawdopodobnych), jakie w niedalekiej przyszłości przyniesie praca danej osoby, nawet wówczas, gdy jest to praca zespołowa, w której wyodrębnienie pojedynczego rezultatu pracy nie składa się na gotowy produkt, moduł, system (II UZP 6/09, Legalis nr 165647).

Zdaniem więc Sądu Najwyższego, wyrażonym w uchwale z dnia 26 sierpnia 2021 r. (sygn. III UZP 3/21), który to pogląd Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni akceptuje, „praca wykonywana na rzecz pracodawcy” to praca, której rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, niezależnie od formalnej więzi prawnej łączącej pracownika z osobą trzecią. Pracodawca nie musi być przy tym beneficjentem wyłącznym, może korzystać z rezultatów pracy pracownika w części, a w pozostałej części korzyści osiągać może podmiot trzeci. Ważne jest natomiast, że bez względu na rodzaj czynności wykonywanych przez pracownika, wynikających z umowy o pracę i z umowy zawartej z osobą trzecią oraz niezależnie od tożsamości rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią, wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę trzecią ze środków pozyskanych od pracodawcy na podstawie umowy łączącej pracodawcę z osobą trzecią (nie musi być to przy tym umowa o podwykonawstwo, może chodzić o każdy rodzaj umowy o współpracy).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie prawidłowo ustalił, iż L. S.A. w W. (później C. S.A.) zawarł z pracodawcą ubezpieczonego „A.” Spółka jawna w S. umowę o współpracy na wykonywanie czynności związanych z działalnością bankową w zakresie organizacji finansowania sprzedaży z zastosowaniem kredytu konsumenckiego na rzecz klientów. Zgodnie z umową odwołująca była zobowiązana do wykonywania czynności faktycznych, polegających na gromadzeniu i przekazywaniu na potrzeby wnioskodawcy informacji i dokumentów, wymaganych przez niego do zawierania umów o kredyt konsumencki, przygotowywania umów kredytu konsumenckiego, dbania o wypełnianie przez klientów warunków formalnych niezbędnych do zawarcia umów kredytu konsumenckiego z wnioskodawcą oraz wykonywania innych czynności faktycznych

związanych z organizowaniem sprzedaży z zastosowaniem kredytu konsumenckiego. Z tytułu czynności wykonywanych na podstawie umowy o współpracy partnerowi przysługiwało wynagrodzenie prowizyjne obliczone jako procent kredytu netto, tj. ceny towaru lub usługi pomniejszone o wpłatę własną klienta, o ile taka wystąpiła. Ubezpieczony, jako zleceniobiorca, zobowiązał się do wykonywania na rzecz banku-zleceniodawcy usług marketingowo-informacyjnych, polegających na informowaniu klientów partnera o możliwości zakupu towarów i usług z wykorzystaniem kredytu zleceniodawcy oraz aktualnej ofercie kredytu oferowanego przez zleceniodawcę na zakup towarów i usług partnera. Zleceniodawca zobowiązał się do wypłacenia na rzecz pracownika, jako zleceniobiorcy, za świadczone przez niego usługi, wynagrodzenia prowizyjnego. Wynagrodzenie prowizyjne było naliczane od wartości kredytów, udzielanych klientom, przy czym zleceniobiorcy przysługiwało wynagrodzenie wyłącznie od umów kredytu na zakup towarów i usług, zawartych przez zleceniodawcę przy udziale partnera, w następstwie czynności wykonywanych przez zleceniobiorcę na podstawie umowy. Do zasadniczego wynagrodzenia ubezpieczonego, ustalanego przez odwołującą spółkę na poziomie nieco powyżej minimalnego wynagrodzenia, bank dodatkowo wypłacał ubezpieczonemu wynagrodzenie za tę część czynności, z których bank osiągnął korzyść, przy czym wynagrodzenie wypłacane przez bank niejednokrotnie było wyższe niż wynagrodzenie, które zainteresowany otrzymywał ze stosunku pracy. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozostawiał zatem wątpliwości, że ubezpieczony, zatrudniony w odwołującej się spółce, pośrednicząc w zawieraniu umów o kredyt konsumencki, działał na rzecz odwołującej spółki. Sprzedaż na raty zwiększała sprzedaż towaru przez odwołującą spółkę w porównaniu do sytuacji, w której spółka ta sprzedawała towary tylko za gotówkę. W tej sytuacji nie sposób było zakwestionować tego, że odwołująca spółka odnosiła korzyści ze sprzedaży na raty. Taka forma sprzedaży pozwoliła zatrzymać klienta i zwiększyć obrót firmy. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, stanowisko zajęte przez organ rentowy w niniejszej sprawie, potwierdzone przez sądy powszechne, uznać należy za prawidłowe.

Jak słusznie zwrócił uwagę pełnomocnik organu rentowego w odpowiedzi na skargę kasacyjną, analiza uzasadnienia skargi kasacyjnej, w zakresie podstawy jej

przyjęcia do rozpoznania przekonuje, że strona odwołująca się wskazuje nie tyle na wadliwą wykładnię przepisu, ale raczej na swoje wątpliwości co do prawidłowej subsumpcji stanu faktycznego tej sprawy do przepisu art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Pełnomocnik skarżącej, poza przytoczeniem przykładowych orzeczeń sądowych, wydanych na tle stosowanie art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, nie wskazuje na czym konkretnie mają polegać wątpliwości co do wykładni tego przepisu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

[as]